

NATURAL-INFORMATION ASPECTS OF HIGHER EDUCATION IN MODERN TIMES

Hursin S.L.

*Kyiv University of management and entrepreneurship, Kiev, 01042; St. Glazunov, 2/4, Tel: 063
2479249, e-mail: admin @ kuup.*

The article provides approach to the quantitative characteristics of higher education process for guaranteed level of profession.

УДК 378 (477)

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК СТАБІЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ

Черняк Д.С.

Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, вул. Немировича-Данченко 2, тел. 044-256-21-63, tcherniak@mail.ru

Проблема якості освіти та освіченості сьогодні набула особливої гостроти та значущості. Адже держава оцінюється не тільки за наслідками здійснюваної внутрішньої та зовнішньої політики, її престиж на міжнародній арені залежить і від визнання міжнародною спільнотою економічних, науково-технічних, культурних здобутків. В короткий термін маємо довести конкурентоспроможність наших фахівців, запропонувати партнерам продукцію, розробка якої можлива за рахунок наукових винаходів та новацій. Зрозуміло, щоб реалізувати такі проекти необхідна модернізація системи освіти, відповідне освітнє середовище, інвестування в систему освіти та науки, зміна ставлення до освіти та освітян, підвищення статусу та ролі педагога, зростання престижу знань в суспільстві.

Дедалі відчуваємо зміну ставлення до знань та освіти. В суспільстві поцінюється скоріше сам диплом («корочка»), ніж отриманні знання, така тенденція зумовлена тим, що система освіти перестає бути надійним каналом висхідної соціальної мобільності, значний відсоток тих, хто працює не за отриманим фахом, ринок праці перенасичений фахівцями так званих «престижних» професій, молодь бачить, що не завжди твої знання є гарантією успіху в житті, велику роль відіграє «блат», знайомства, протекція, везіння, тому не варто докладати і особливих зусиль у здобутті знань, самі роботодавці звертають увагу скоріше на наявність диплому про вищу освіту як чинник для просування кар'єрними сходами.

В гонитві за кількістю студентів вищі навчальні заклади знижують планку щодо якості отриманих знань. Зменшується кількість аудиторних занять, збільшується кількість часу для самоосвіти, самопідготовки, що відбувається на ґрунті низької самодисципліни студентів, несформованого вміння систематично працювати, критично мислити, невибагливості щодо джерел отримання знань, інформації, як правило, це Інтернет-ресурси низької якості.

В суспільстві культивується ідея, що все купується і продається, це стосується і освіти, скоріше диплому про вищу освіту.

Поступово відходимо від традиційного сприйняття вищої школи, образу Університету як «Alma mater» - мати годувальниці, що дає «поживу для розуму».

Сформовано ринок освітніх послуг, і відповідно гравці (ті, хто пропонують освітні послуги та платники) грають за правилами ринку. І хоча вищий навчальний заклад керує навчальним процесом, у молоді, що сплачує за навчання, формується відчуття того, що можна не докладати особливо зусиль, оскільки в будь-якому випадку диплом про вищу освіту гарантовано. Така позиція зумовлена правилами ринку: я сплачую гроші і отримую товар, послугу, але освіта - це незвичний продукт. Чи можна говорити про освітні послуги? Тоді той, хто їх отримує вправі розпоряджатись ними на власний розсуд: хочу споживаю, а хочу, то ні. Але знання, освіту не можна придбати, їх здобувають, доводять. За таких умов навряд чи можна говорити про виховну функцію освіти та підвищення статусу викладача в суспільстві (він стає обслуговуючим персоналом).

Система освіти слідує за реаліями сьогодення. Світ змінюється, з'являються нові технології, нові можливості, в навчальному процесі використовуються мультимедійні технології, елементи дистанційного навчання. Якщо раніше студент готуючись до занять, працював в бібліотеці, робив записи, оскільки технічні можливості були обмежені, потім мав для підготовки відскановані, роздруко-

вані матеріали, то зараз молодь має всі технічні можливості, (які зменшують час для пошуку необхідної інформації), і цілком реально побачити на занятті студента, що цитує інформацію, користуючись планшетом тощо. Такі технічні можливості водночас виступають обмеженням у здобутті знань. Так, при написанні реферативних, наукових робіт, як правило, студенти шукають необхідні дані в Інтернеті, і виконують завдання досить оперативно. Студенти не вдаються до аналізу, реферування інформації, яку вони запозичили з Інтернету. Знаходиться підходящий текст, і студент навіть не проявляє інтерес, щоб вичитати його. Відбувається самообмеження пізнавальних можливостей. Не використовуючи різні джерела отримання інформації, не порівнюючи різні погляди, студент втрачає здатність критично мислити та аналізувати, вдовольняється тим першим, що запропоновано в Інтернеті.

В навчальний процес активно впроваджується дистанційна форма навчання. Вона має право на існування, але абсолютизувати її не слід. Дистанційна освіта має свої переваги. Стає доступним отримання освіти для людей з обмеженими можливостями (при безпосередньому спілкуванні з викладачем). Дистанційна форма дозволяє підтримувати постійний контакт зі студентами, навіть поза аудиторними заняттями, оперативно надавати інформацію. Проте варто говорити і про недоліки та проблеми, що виникають при впровадженні дистанційної форми навчання. Дистанційна форма навчання принижує роль викладача, оскільки при наявності завантажених навчальних матеріалів, допомагати студенту може і оператор.

Зменшення кількості аудиторних занять, активне використання тестування під час контролюючих заходів мають негативні наслідки. Важко виявити реальні знання, бо результати тестів не дають уявлення про пізнавальну творчість, здатність оперувати понятійно-категоріальним апаратом, критичність мислення, наявність власної точки зору, володіння комунікативними навичками. Знецінюється іспит як форма контролю, проте підготовка до нього дозволяє студенту систематизувати знання, отримані під час вивчення курсу, зрозуміти логіку зв'язку з іншими дисциплінами.

Означені проблемні питання потребують осмислення, ґрунтовного дослідження та виважених, поступових кроків їх вирішення, це сприятиме стабільності та розвитку держави. Адже, як зазначав У.Черчилль «Університет – это казна, где хранятся будущие сокровища нации» [1, 12]. Це твердження є актуальним як ніколи.

Література

1. Черчилль У. Афоризмы. – Харьков, «Фолио». – 2013. – 254.

EDUCATION DEVELOPMENT STRATEGY AS A FACTOR OF COUNTRY'S STABILITY

Cherniak Daryna

Kyiv national university of technologies and design, Kyiv, Nemirovich-Danchenco street, 2, 044-256-21-63, tcherniak@mail.ru

The aim of the article is to strive for the attention of public, scientists and managers on educational system problems, to show negative trends, which can influence the development of the society. Formalism in education, decrease of importance of knowledge in the society, youth orientation only on achieving the diploma, depreciation of lecturer's work and fragmentariness of knowledge are among these trends.

УДК 378.1

ПРОБЛЕМЫ РЕАЛИЗАЦИИ МЕЖДУНАРОДНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В УЧРЕЖДЕНИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

Широкова Н.А., Ростовцева В.М.

*Частное учреждение образования «Институт современных знаний имени А.М.Широкова»,
220114, г. Минск, ул. Филимонова, 69, тел. 375 017 285 70 83 e-mail: zao@iiszminsk.by*

Объективные международные тенденции: глобализация, международная интеграция, потребности рынка труда, демографические процессы требуют интернационализации высшей школы как ответ на изменяющуюся социально-экономическую ситуацию в мире. Это определяет основные факторы развития высшего образования в XXI веке в целом и в нашей Республике в частно-